



**Uchwała nr 2425  
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku  
z dnia 22 maja 2019 r.**

***w sprawie ustalenia programu kształcenia  
w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych***

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 12 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2018 r., poz. 1668 z późn. zm.) Senat Uniwersytetu w Białymstoku uchwała, co następuje:

§ 1

Senat Uniwersytetu w Białymstoku ustala program kształcenia w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych, obowiązujący od roku akademickiego 2019/2020, stanowiący Załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

***Przewodniczący  
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku***

***Prof. dr hab. Robert W. Ciborowski***

Załącznik  
do Uchwały nr 2425  
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku  
z dnia 22 maja 2019 r.

**PROGRAM KSZTAŁCENIA  
W SZKOLE DOKTORSKIEJ NAUK HUMANISTYCZNYCH  
UNIwersytetu w Białymstoku**

**EFEKTY UCZENIA SIĘ**

1. Jednostka prowadząca szkołę doktorską: **Uniwersytet w Białymstoku**
2. Umiejscowienie studiów w dziedzinie/dziedzinach nauki i dyscyplinie/dyscyplinach naukowych, do których odnoszą się efekty uczenia się:  
**dziedzina nauki humanistyczne, dyscypliny filozofia/historia/językoznawstwo/literaturoznawstwo**
3. Nazwa szkoły doktorskiej: **Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Białymstoku**

Symbol opisu charakterystyk II stopnia PRK	OPIS CHARAKTERYSTYK II STOPNIA PRK	Symbol efektu kierunkowego	OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ po ukończeniu szkoły doktorskiej absolwent:
P8S_WG	<b>WIEDZA, absolwent zna i rozumie:</b>		
	w stopniu umożliwiającym rewizję istniejących paradygmatów – światowy dorobek, obejmujący podstawy teoretyczne oraz zagadnienia ogólne i wybrane zagadnienia szczegółowe – właściwe dla danej dyscypliny naukowej lub artystycznej	SD_WG01	podstawy teoretyczne oraz zagadnienie ogólne i szczegółowe, umożliwiające rewizję istniejących paradygmatów w dyscyplinie filozofii/ historii/ językoznawstwa/ literaturoznawstwa
	główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, w których odbywa się kształcenie	SD-WG02	aktualne osiągnięcia naukowe w zakresie filozofii/ historii/ językoznawstwa/ literaturoznawstwa
	metodologię badań naukowych	SD_WG03	główne trendy decydujące o aktualnych kierunkach rozwoju filozofii/ historii/ językoznawstwa/ literaturoznawstwa w Polsce i na świecie
		SD_WG04	szczerą wiedzę na temat zaawansowanych metod analizy, interpretacji i wartościowania różnych rodzajów tekstów i innych wytworów kultury, określającą stan współczesnej metodologii badań filozoficznych/ historycznych/ językoznawczych/ literaturoznawczych

	zasady upowszechniania wyników działalności naukowej w trybie otwartego dostępu	SD-WG05	zasady upowszechniania wyników działalności naukowej w zakresie filozofii/historii/ językoznawstwa/literaturoznawstwa, także w trybie otwartego dostępu
P8S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji	SD_WK01	najważniejsze dylematy współczesnej cywilizacji
	ekonomiczne, prawne, etyczne i inne istotne uwarunkowania działalności naukowej	SD_WK02	funkcjonowanie systemu finansowania działalności naukowej
		SD_WK03	uwarunkowania działalności badawczej wynikające z determinujących ją reguł prawnych
		SD_WK04	uwarunkowania działalności badawczej wynikające z zasad etycznych
	podstawowe zasady transferu wiedzy do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności naukowej i know-how związanego z tymi wynikami	SD_WK05	podstawowe zasady transferu wiedzy filozoficznej/histerycznej/ językoznawczej/ literaturoznawczej do sfery gospodarczej i społecznej oraz komercjalizacji wyników działalności naukowej i know-how związanego z tymi wynikami
<b>UMIEJĘTNOŚCI, absolwent potrafi:</b>			
P8S_UW	wkorzystywać wiedzę z różnych dziedzin nauki lub dziedziny sztuki do twórczego identyfikowania, formułowania i innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów lub wykonywania zadań o charakterze badawczym, a w szczególności: - definiować cel i przedmiot badań naukowych, formułować hipotezę badawczą, - rozwijać metody, techniki i narzędzia badawcze oraz twórczo je stosować, - wnioskować na podstawie wyników badań naukowych	SD_UW01	łączyć wiedzę z różnych dyscyplin humanistycznych w celu innowacyjnego rozwiązywania złożonych problemów badawczych
		SD_UW02	definiować cel i przedmiot badań filozoficznych/histerycznych/ językoznawczych/ literaturoznawczych, formułować odpowiadającą ich specyfic hipotezę
		SD_UW03	w miarę potrzeb modyfikować metody, techniki i narzędzia badawcze, twórczo je stosować, wnioskując na podstawie wyników własnych badań, konfrontowanych z aktualnym stanem wiedzy
	dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań naukowych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy	SD_UW04	dokonywać krytycznej analizy i oceny wyników badań filozoficznych/histerycznych/ językoznawczych/literaturoznawczych, działalności eksperckiej i innych prac o charakterze twórczym oraz ich wkładu w rozwój wiedzy
	transferować wyniki działalności naukowej do sfery gospodarczej i społecznej	SD_UW05	transferować wyniki działalności filozoficznej/histerycznej/ językoznawczej/ literaturoznawczej do sfery gospodarczej i społecznej
P8S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym	SD_UK01	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w stopniu umożliwiającym aktywne uczestnictwo w międzynarodowym środowisku naukowym

	upowszechniać wyniki działalności naukowej, także w formach popularnych inicjować debatę	SD_UK02	prezentować rezultaty swoich badań także w sposób popularyzatorski
	uczestniczyć w dyskursie naukowym	SD_UK03	inicjować i prowadzić debatę, merytorycznie argumentując, wykorzystując własne poglądy oraz stanowiska i opinie innych, formułując wnioski i dokonując spójnych podsumowań
P8S_UO	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze lub twórcze, także w środowisku międzynarodowym	SD_UK04	uczestniczyć w dyskursie naukowym jako autor filozoficznych/histerycznych/ językoznawczych/ literaturoznawczych publikacji naukowych
	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze lub twórcze, także w międzynarodowym środowisku filozoficznym/ historycznym/ językoznawczym/ literaturoznawczym	SD_UO01	planować i realizować indywidualne i zespołowe przedsięwzięcia badawcze lub twórcze, także w międzynarodowym środowisku filozoficznym/ historycznym/ językoznawczym/ literaturoznawczym
P8S_UU	samodzielnie planować i działać na rzecz własnego rozwoju oraz inspirować i organizować rozwój innych osób	SD-UU01	samodzielnie planować proces samokształcenia i działać na rzecz własnego rozwoju
	planować zajęcia lub grupy zajęć i realizować je z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi	SD_UU02	wykorzystując posiadaną wiedzę, inspirować i organizować rozwój innych osób
	planować zajęcia lub grupy zajęć i realizować je z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi	SD_UU03	planować zajęcia lub grupy zajęć i realizować je z wykorzystaniem nowoczesnych metod i narzędzi
<b>KOMPETENCJE SPOŁECZNE, absolutnie jest gotów do:</b>			
	krytycznej oceny dorobku w ramach danej dyscypliny naukowej lub artystycznej	SD_KK01	krytycznej oceny dorobku filozofii/ historii/ językoznawstwa/ literaturoznawstwa
P8S_KK	krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój danej dyscypliny naukowej lub artystycznej	SD_KK02	krytycznej oceny własnego wkładu w rozwój filozofii/ historii/ językoznawstwa/ literaturoznawstwa
	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych	SD_KK03	uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych
	wypełniania zobowiązań społecznych badaczy i twórców	SD_KO01	wypełniania zobowiązań społecznych badaczy i twórców
P8S_KO	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	SD_KO02	inicjowania działań na rzecz interesu publicznego
	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	SD_KO03	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy także jako filozof/histeryk/ językoznawca/ literaturoznawca
	podtrzymywania i rozwijania etosu środowisk badawczych i twórczych, w tym:	SD_KR01	formułowania oryginalnych problemów badawczych i ich realizacji w oparciu o samodzielnie zorganizowany warsztat metodyczny
P8S_KR	– prowadzenia działalności naukowej w sposób niezależny, – respektowania zasady publicznej własności wyników działalności naukowej, z uwzględnieniem zasad ochrony własności intelektualnej	SD_KR02	ogłaszania wyników badań z poszanowaniem zasad ochrony własności intelektualnej

Objaśnienia oznaczeń:

\***P8S\_WG** – przykładowy symbol opisu charakterystyk II stopnia PRK

**P8** – poziom 8 PRK – szkoły doktorskie

**S** – charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

**W** – wiedza (kategoria opisowa)

**G** – głębia i zakres

**K** – kontekst

**U** – umiejętności (kategoria opisowa)

**W** – wykorzystanie wiedzy

**K** – komunikowanie się

**O** – organizacja pracy

**U** – uczenie się

**K** – kompetencje społeczne (kategoria opisowa)

**K** – krytyczna ocena

**O** – odpowiedzialność

**R** – rola zawodowa

\*\***SD\_WG01** – przykładowy symbol efektu uczenia się

**SD** efekty uczenia się w szkole doktorskiej

**W** – wiedza (kategoria opisowa)

**G** – głębia i zakres

**K** – kontekst

**U** – umiejętności (kategoria opisowa)

**W** – wykorzystanie wiedzy

**K** – komunikowanie się

**O** – organizacja pracy

**U** – uczenie się

**K** – kompetencje społeczne (kategoria opisowa)

**K** – krytyczna ocena

**O** – odpowiedzialność

**R** – rola zawodowa

**01, 02, 03** i kolejne – numer efektu uczenia się

# ZAŁOŻENIA PROCESU KSZTAŁCENIA

## I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa jednostki prowadzącej szkołę: Uniwersytet w Białymstoku
2. Nazwa szkoły: Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Białymstoku
3. Forma studiów: studia stacjonarne
4. Czas trwania studiów: 4 lata (8 semestrów)

## II. ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Nauka w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu w Białymstoku trwa 8 semestrów. Łączna liczba godzin w ciągu całych studiów: 415.

Osoba ubiegająca się o przyjęcie do Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UwB musi posiadać kwalifikacje drugiego stopnia zdobyte w obszarze nauk humanistycznych oraz kompetencje niezbędne do kontynuowania kształcenia w szkole doktorskiej.

Absolwent Szkoły Doktorskiej Nauk Humanistycznych UwB posiada wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do prowadzenia pracy badawczej i naukowej, a także pracy dydaktycznej ze studentami.

## III. MODUŁY KSZTAŁCENIA/ PRZEDMIOTY

	Nazwa modułu/ przedmiotu	Odniesienie do zakładanych efektów uczenia się	Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się	Godziny	Semestr
<b>Moduł 1: Przedmioty kształcenia ogólnego</b>					
1.	Przedmiot spoza dyscypliny	SD_WK01, SD_KK03	zal/nzal	15	dowolny
2.	Umiejętności miękkie przedmiot 1.	SD_UU01, SD_UU02	zal/nzal	5	1
3.	Umiejętności miękkie przedmiot 2.	SD_UU01, SD_UU02	zal/nzal	5	3
4.	Prawo autorskie i ochrona własności intelektualnej	SD_WK03, SD_WK04, SD_KR02	zal/nzal	5	1
5.	Komercjalizacja badań naukowych	SD_WG05, SD_WK05 SD_UW05, SD_KO03	zal/nzal	5	3
<b>Moduł 2: Przedmioty dziedzinowe</b>					
6.	Język obcy (ogólny lub specjalistyczny)	SD_UK01, SD_UO01	egzamin	45	1-6
7.	Dydaktyka szkoły wyższej	SD_WG04, SD_UW02, SD_UW03, SD_UK02, SD_UK03, SD_UU01, SD_UU02, SD_UU03, SD_KK03	zaliczenie na ocenę	20	1-4
8.	Formy finansowania nauk humanistycznych	SD_WK02, SD_WK03, SD_WK04, SD_WK05, SD_UW05, SD_KO02, SD_KR02	zal/nzal	15	1

<b>Moduł 3: Przedmioty kształcenia w dyscyplinie</b>					
<b>filozofia</b>					
9.	Metody badań filozoficznych i analizy tekstu	SD_WG01, SD_WG03, SD_WG04, SD_UW02, SD_UW03, SD_UK03, SD_UO01, SD_UU01, SD_KK01, SD_KK02, SD_KR01	egzamin	60	1,2
10.	Filozofia wobec nauk szczegółowych	SD_WG01, SD_WG02, SD_WG03, SD_UW01, SD_UW02, SD_UW04, SD_KK01, SD_KK03, SD_KR01	egzamin	30	3, 4
11.	Filozoficzne wyzwania współczesności	SD_WG02, SD_WG03, SD_WK01, SD_UW01, SD_UW02, SD_UW04, SD_UW05, SD_KK01, SD_KK02, SD_KK03, SD_KO01, SD_KO03	zaliczenie na ocenę	30	5, 6
12.	Terapia filozoficzna/elementy coachingu	SD_WG03, SD_UW05, SD_KK02, SD_KK03, SD_KO03	zaliczenie na ocenę	15	7
<b>językoznawstwo</b>					
13.	Kierunki współczesnego językoznawstwa	SD_WG01, SD_WG02, SD_WG03, SD_UW01, SD_KK01, SD_KK03	egzamin	30	1
14.	Metodologia badań językoznawczych	SD_WG04, SD_UW01, SD_UW02, SD_UW03, SD_UW04, SD_KK02, SD_KR01	Egzamin	30	2
15.	Redakcja naukowa tekstu językoznawczego	SD_WG01, SD_WG02, SD_WG03, SD_UK04, SD_KK03	zaliczenie na ocenę	15	3
16.	Kognitywna teoria języka	SD_WG01, SD_WG02, SD_WG03, SD_UW03, SD_UW04, SD_KK01	Egzamin	30	4-5
17.	Językoznawstwo komparatystyczne	SD_WG02, SD_WG03, SD_WG04, SD_UW03, SD_UW04, SD_KK01	Egzamin	30	6-7
<b>literaturoznawstwo</b>					
18.	Współczesna teoria literatury	SD_WG01, SD_WG02, SD_WG03, SD_UW01, SD_KK01, SD_KK03	egzamin	30	1
19.	Metodologia badań literaturoznawczych	SD_WG04, SD_UW01, SD_UW02, SD_UW03, SD_UW04, SD_KK02, SD_KR01	egzamin	30	2
20.	Redakcja naukowa tekstu literaturoznawczego	SD_WG01, SD_WG02, SD_WG03, SD_UK04, SD_KK03	zaliczenie na ocenę	15	3
21.	Polska literatura współczesna	SD_WG03, SD_UW03, SD_UW04, SD_KK01	egzamin	30	4-5
22.	Współczesna literatura	SD_WG03, SD_WG04,	egzamin	30	6-7

	powszechna: angielska, francuska, rosyjska	SD_UW04, SD_KK01			
<b>historia</b>					
23.	Nowe nurty i orientacje w humanistyce i naukach historycznych	SD_WG01, SD_WG02, SD_WG03, SD_UW01, SD_KK01, SD_KK03	egzamin	30	2
24.	Metodologia nauk historycznych	SD_WG04, SD_UW01, SD_UW02, SD_UW03, SD_UW04, SD_KK02, SD_KR01	egzamin	30	3
25.	Doskonalenie warsztatu historyka	SD_WG01, SD_WG02, SD_WG03, SD_UK04, SD_KK03	zaliczenie na ocenę	30	1
26.	Przedmiot z zakresu historii Polski lub powszechnej	SD_WG03, SD_UW03, SD_WG04, SD_UW04, SD_KK01	egzamin	45	4-5
<b>Moduł 4: Przygotowania rozprawy doktorskiej</b>					
	Seminaria doktoranckie	SD_WG02, SD_WG04, SD_UW01, SD_UW02, SD_UW03, SD_UK03, SD_UK04, SD_KK01, SD_KK02, SD_KK03, SD_KO01	zaliczenie na ocenę	120	1-8
<b>Moduł 5: Praktyki zawodowe</b>					
	Praktyka zawodowa	SD_WG04, SD_UW02, SD_UW03, SD_UK02, SD_UK03, SD_UU01, SD_UU02, SD_UU03 SD_KK03	zal/nzal	45	3-8

#### IV. Praktyki zawodowe

Praktyki zawodowe w formie prowadzenia lub uczestniczenia w prowadzeniu zajęć z przedmiotu, z którego doktorant przygotowuje rozprawę, odbywają się na drugim, trzecim i czwartym roku studiów w wymiarze co najmniej 15, ale nie więcej niż 60 godzin dydaktycznych rocznie. Do głównych zadań praktyk zawodowych należy: poszerzenie wiedzy zdobytej w czasie studiów i rozwijanie umiejętności praktycznego jej wykorzystania, kształtowanie umiejętności niezbędnych w pracy zawodowej, stworzenie dogodnych warunków do aktywizacji zawodowej doktorantów (odniesienie do zakładanych efektów uczenia się: SD\_WG04, SD\_UW02, SD\_UW03, SD\_UK02, SD\_UK03, SD\_UU01, SD\_UU02, SD\_UU03 SD\_KK03).

#### V. WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW DOKTORANCKICH

Kształcenie doktoranta kończy się złożeniem rozprawy doktorskiej.

### HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU KSZTAŁCENIA

Moduły/przedmioty	Forma zaliczenia przedmiotu	Liczba godzin				
		Razem, w tym	I rok	II rok	III rok	IV rok
<b>Moduł kształcenia ogólnego*</b>		35	10	10	0	15
Przedmiot spoza dyscypliny#	ZAL/NZAL	15				15
Umiejętności miękkie przedmiot 1	ZAL/NZAL	5	5			
Umiejętności miękkie przedmiot 2	ZAL/NZAL	5		5		
Prawo autorskie i ochrona własności intelektualnej	ZAL/NZAL	5	5			
Komercjalizacja badań naukowych	ZAL/NZAL	5		5		
<b>Moduł kształcenia w dyscyplinie literaturoznawstwo</b>		215	100	55	45	15
Język obcy (ogólny lub specjalistyczny)**	EGZ	45	15	15	15	
Dydaktyka szkoły wyższej**	ZAL	20	5	5	5	
Formy finansowania nauk humanistycznych	ZAL/NZAL	15	15			
Współczesna teoria literatury	EGZ	30	30			
Metodologia badań literaturoznawczych	EGZ	30	30			
Redakcja naukowa tekstu literaturoznawczego	ZAL	15		15		
Polska literatura współczesna	EGZ	30		15	15	
Współczesna literatura powszechna	EGZ	30				15
<b>Moduł kształcenia w dyscyplinie językoznawstwo</b>		215	100	55	45	15
Język obcy (ogólny lub specjalistyczny)**	EGZ	45	15	15	15	
Dydaktyka szkoły wyższej**	ZAL	20	5	5	5	
Formy finansowania nauk humanistycznych	ZAL/NZAL	15	15			
Kierunki współczesnego językoznawstwa	EGZ	30	30			
Metodologia badań językoznawczych	EGZ	30	30			
Redakcja naukowa tekstu językoznawczego	ZAL	15		15		
Kognitywna teoria języka	EGZ	30		15	15	
Językoznawstwo komparatystyczne	EGZ	30			15	15
<b>Moduł kształcenia w dyscyplinie filozofia</b>		215	100	55	45	15
Język obcy (ogólny lub specjalistyczny)**	EGZ	45	15	15	15	
Dydaktyka szkoły wyższej**	ZAL	20	5	5	5	
Formy finansowania nauk humanistycznych	ZAL/NZAL	15	15			
Metody badań filozoficznych i analizy tekstu	EGZ	60	30	30		
Filozofia wobec nauk szczegółowych	EGZ	30		15	15	
Filozoficzne wyzwania współczesności	ZAL	30			15	15
Terapia filozoficzna/elementy coachingu	ZAL	15				15
<b>Moduł kształcenia w dyscyplinie historia</b>		215	100	55	45	15
Język obcy (ogólny lub specjalistyczny)**	EGZ	45	15	15	15	
Dydaktyka szkoły wyższej**	ZAL	20	5	5	5	
Formy finansowania nauk humanistycznych	ZAL/NZAL	15	15			
Nowe nurty i orientacje w humanistyce i naukach historycznych	EGZ	30		30		
Metodologia nauk historycznych	EGZ	30		30		
Doskonalenie warsztatu historyka	ZAL	30	30			
Przedmiot z zakresu historii Polski lub powszechnej	EGZ	45		30	15	
Moduł przygotowania rozprawy doktorskiej		120	30	30	30	30
Seminarium doktoranckie	ZAL	120	15	15	15	15
<b>Moduł praktyk zawodowych***</b>	ZAL/NZAL	45	0	15	15	15
<b>RAZEM</b>		415	140	110	90	75

\* Moduł wspólny dla wszystkich doktorantów. Przedmioty realizowane wspólnie. Dany przedmiot nie w każdym roku akademickim.

# Przedmiot do wyboru spoza dyscypliny, w której odbywa się kształcenie doktoranta; zaliczenie przedmiotu do IV roku studiów włącznie.

\*\* Przedmioty realizowane w dyscyplinach naukowych lub wspólnie dla dyscyplin w ramach dziedziny nauki.

\*\*\* Praktyki zawodowe w formie prowadzenia zajęć lub uczestniczenia w ich prowadzeniu, w wymiarze nieprzekraczającym 60 godzin dydaktycznych rocznie.